

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Judje.

Zgodovinska črtica.

II.

Recimo najprvo katero o narodnogospodarskem sistemu, ki ga je dal Judom Mojzes, in primerimo ta sistem z sistemom drugih starih narodov. Tako primerjanje bode nas najbolj poučilo, a Jude nam pokazalo v pravi luči.

Sicer se trdi, da je bil okoli 2000 let pred Kristusom prvi narodni ekonom Kitajec Kuan-ise, ki je imelo čudne pojme o narodnem gospodarstvu. Učil je namreč, da je koristno blago. n. pr. mast, usnje in drugo, treba uvažati, nekoristno blago pa izvažati. Vse narodne ekonomije svojega časa je prekosil Mojzes, kajti on je bil v vsem pomenu besede narodni ekonom, kateri nam predstavlja popolno sistem narodnega gospodarstva. Le Mojzesa ima zahvaliti ves judovski narod, da je pospel do gmotne blaginje. Mojzes je poznal svet in je sestavil zakone pod uplivom egiptovskih odnošajev. Z vsem zakonodavstvom pa je hotel le to doseči, da bi iz Judov, ki so bili pustolovi in nomadi, napravil stalne poljedelce, da bi jih torej takorekoč privezal na zemljo in da bi zajedno preprečil proletarijat. Vse to se je Mojzesu posrečilo z velikim in težavnim trudom. Hebrejci so si osnovali na zdravi podlagi državo, v kateri je bilo vse lepo urejeno. In če tudi so za izobraževanje naroda skrbeli le proroške šole, vendar je bilo branje in pisanje občno razširjeno med Hebrejci. Mojzesa je zasluga, da so se Hebrejci jeli pečati s poljedelstvom, vinogradarstvom, manj z ribarstvom. Večina njih so bili tkalci (zlasti žene), bili so krojači in čevljarji. Za luksuz neso skrbeli doma. Ako so hoteli imeti luksurijske stvari, morali so jih naročevati iz Egipta, Babilona in Fenicije. Kakor smo rekli napraviti iz nomadov poljedelce in rokodelce, ni bila lahka stvar. Judom so postavili tempelj feniški mojstri.

Mojzes je dobro vedel, da mora dati narodu dobro zemljo, ki bi ga tako obilno redila, da ne bode več jadikoval, in zato mu je obetal bogato deželo, katere so se Hebrejci polastili na čisto razbojniški način, namreč, da so pomorili brez milosti in pardona stare prebivalce kanaanske. Kako so si

torej imeli osvojati tujo last, to čustvo ni izumrlo v Hebrejcih nikdar, do danes ne. Bogata zemlja kanaanska redila je Hebrejce obilno, domače bogastvo je raslo, država je bila mogočna, kralj Salamo je sklenil trgovinsko pogodbo s Feničani. In ko je ves narod plaval v izobilju, zabil je na vero, zabil je na Mojzesove zakone, in posledek je bil, da je po smrti Salamonovi, t. j. leta 953. propala hebrejska država.

Podstava vsemu Judovstvu so Mojzesovi zakoni, po katerih žive Judje še dandanes. Izvori hebrejizma so stari zakon in talmudski rodbinski spisi, kateri se upirajo na stari zakon. Vender je stari zakon jedro Judovstva. O Mojzesovih zakonih govorili smo že obširno, in zategadelj poudarimo naj le glavno načelo, in to je, da sme Jud odreti vsakega človeka, ki ni Jud. Jud pravi, imenje, ki ga ima Nejud, imenje je brez gospodarja. Po tem načelu ravnajo se Judje še danes, ker jim je to načelo dovoljeno. Čisto naravno je, da so Judje s temi načeli morali trčati z vsakim narodom, s katerim so v dotiko prišli. Ko se je razdružilo Judovstvo in se razkropilo po vsem svetu v malih delih, neso Judje, ki so oslabei, mogli z narodi, s katerimi so prišli v dotiko, tako ravnati, kakor so ravnali s poganskimi Kanaanci, mej katere so pali kot volk med ovce. Judje so prišli v dotiko z Grki in Rimljani in so se z obema narodoma borili; prišli so v dotiko s krščanstvom in vselej in povsod, kamor jih je usoda ali spekulacija prinesla, proganjali so jih. Rimljani ubili so vse judovske učenjake. In zakaj? Zato, ker se z načeli judovskega naroda neso mogli strinjati nejudovski narodi, kateri so si društvo in življenje urejali in ustanavljali na bolj idejalni, na bolj človeški podlagi, nego Judje.

Potrebno bode torej, da Jude z narodnogospodarskega stališča primerimo Grkom in Rimljanom ter načelom krščanstva. Tu bomo najlažje videli, kaka in kolika je razlika v pojmovanju življenja med Judi in nejudovskimi narodi. Tu bomo videli, zakaj so Grki, posebno Rimljani in konečno kristijani zmatrali Jude za nevarne državni in občnemu redu.

Pri Judih je veljalo in velja še danes načelo le kupičiti si denar; s kakimi sredstvi drugim, nejudovskim narodom nasproti, po tem ne uprašajo,

saj uče, da je vsako dobro Nejudu dobro brez gospodarja. Kako drugače je to bilo pri Grkih! Grki so imeli le to težnjo: izobraziti svoje telesne in duševne moči kolikor mogoče ter služiti državi. Pri Grkih bilo je celo nedostojno za izvrstnega moža, kupičiti denar. Sokrat nam je v tem vzgled. Sokrat ni bil Atenski pohajkovelec zato, ako je hodil od mladenčca do mladenčca ter jih učil državljansko znanost. Ksenofon, Plato in Aristotel ostavili so nam v svojih knjigah nazorev obče o življenju, in zanimljivo je zvedeti, kako so si ti pisatelji mislili življenje. Plato n. pr. v svojem delu: „πολιτεία“ (de republika) zahteva, da se odpravi lastnina. To on zahteva v svoji idejalni državi. Aristotel pa v svoji etiki in politiki meni, da je suženjstvo brezpogojno potrebno. On razlikuje naravni in nenaravni prislužek. Naravni prislužek misli, da je to, kar se dobiva s poljedelstvom, govedarstvom, rudarstvom; nenaravni pa to, kar se dobiva s trgovino in spekulacijo.

Ti nazori niso se tako jasno mogli razviti pri Rimljanih. Krščanstvo je s svojimi uzvišenimi nazori o človekoljubju seveda prišlo v protivje najbolj z Židovstvom, kajti krščanstvo zmatra nebesko kraljestvo za višje, nego posvetno bogastvo. Res je sicer, da kristijani priznajo to načelo, toda krščansko društvo prišlo je danes v nesrečen položaj. Ne samo da Židovstvo pritiska nanj z ogromnim svojim kapitalom, proti kateremu se ne more braniti, ampak razmerje med kapitalisti in delavci tako je nenaravno, da mora konečno priti do sokoba. Ves svet se suče okrog denarja in težnja pojedinca in društva je bogateti. Nastali so komunisti, nihilisti in socijalni demokrati. Pri nas nahajamo le stranko socijalnih demokratov, ali delavcev. K tej stranki pripadajo z večine delavci. Definovati težnje teh strank ni nam treba. Pri nas imamo le socijalne demokrate, to je stranko, ki ni tako nevarna niti državi, niti kapitalistom, kakor se v obče misli. Mi govorimo v obče o stranki kot taki, a ne o izrodkih, katerih je povsod, torej tudi v dobrem društvu. Socijalni demokrati pravijo, da kapital tlačí delavca in da ta kapital narekuje delavcu mezd. No, to je istina in to vedo vsi tvorničarji, kateri silno bogate o žuljih ubogih delavcev. Ali je po takem čudno, da delavec zahteva zboljšanje plače, saj je delodajalec moralno prisiljen, četudi ne

LISTEK

V Egiptu.

(Konec.)

Četrti dan smo zajutrkovali že ob 6. uri, potem pa se odpeljamo proti piramidam. Na potu se nam pridruži nek mladi Italijan iz Aleksandrije, odvetnik po stanu. Vozili smo se kaj prijetno kake 2 uri. Ko ostavimo voz, pride nam naproti tamošnji glavni beduinov nas uprašat, je-li bi znabiti radi splezali na piramido, in ko potrdimo, ukaže svojim ljudem nas spremljati. In zdaj se prične kaj težavno plezanje po dokaj strmi steni navzgor od kamena do kamena. Beduini so res spretni pri tem poslu, kar se tako godi: Vsak potnik je imel po tri spremljevalce; dva stopita za jeden kamen višje, primeta potnika vsak za jedno roko; ta postavi svojo nogo na isto višjo stopnico ter se dvigne tako za jeden kamen naprej — tretji spremljevalec stopa zadej za potnikom, da ga ali pristreže, ako bi se mu spodrsnilo, ali pa da mu naprej po-

maga čez previsoko, včasih nad 1 meter visoko kamenje. Med težavnim tem dviganjem (pač izdatna telovadba) smo se včasih vsi razgubili, pa smo prišli potem zopet skupaj. Ko smo dospeli baš do pol pota, in je plezal oni priljudni Italijan ravno pred menoj, počijo mu hkratu hlače — kar je vzbudilo v meni toliko smeha, da bi bila skoro omabnila. No, zadnji spremljevalec moj je to pravočasno zapazil, me, ne baš nežno, naprej porinil in s tem sprednjima dvema pomagal, da sta mogla svoje noge krepko upreti. Smejala sem se potem še celo strmino tija gori, kajti dobri mož ni še nič vedel za špranjo v svojih hlačah, gibal se je tedaj prav prosto, dokler mu tega ni povedal A . . . na ploščnatem višku piramide. Le-ta je visoka, kakor stolp sv. Štefana na Dunaji — na katero smo priplezali v 1¼ ure. Da je od tod prekrasen razgled, mi ni treba praviti. Ko smo svoja imena zarežali v kamen, nastopili smo povratek, za katerega je bilo manj časa zadosti. Dva spremljevalca naprej, potovalec za njima; od previsokega kamena naslonila sem se na njuna pleča, stopila najprej njima na dlani dveh rok, drugi dve pa sta me objeli in postavili na nižji kamen. Tretji

spremljevalec za nami držal je za napeto vrv privezano sprednjemu pomagaču okoli pasa. Ni res drzno in vratolomno plezanje to! Ko pridemo v znožje, podamo se še v piramido in v njeno globino, kajti govori se, da gre nadaljevanje te stavbe tako globoko v zemljo, kolikor je je nad zemljo. A mi nismo šli do dna teh podzemeljskih prostorov, kajti bilo je pretežavno; treba je bilo sključenemu bolj držati nego stopati. Poleg te piramide stojita še dve manjši in v večji oddaljenosti tudi jedna sfiga, katera je že celó izkopana, se ve, da tudi že nekaj poškodovana, a v obče še dobro ohranjena. Glava je jako velika, sploh pa taka, kakoršna je narisana v zgodovinskih knjigah. Prav blizu tam so še ostanki tempeljna Faraonov. Čudno se mi je tu zdelo oglašeno ogromno kamenje od granita, in nikdo mi ni vedel povedati, s čim da so ga polirali zgodovinski Egipčani; sedanjí tega ne znajo. — Ob 11½ uri smo že zopet bili v gostilnici, kjer smo si odpočivali celi dan, kajti, bili smo v istini utrujeni, in nismo slutili, da bomo postali še bolj. — Drugi dan namreč so me toli boleli vsi udje, da sem se komaj gibala. S početka sem to zamaščala, ker sem to le pripisovala svoji prevelikej občut-

pravno, da dá svojemu bližnjemu odškodnino za delo, kakršno zasluži. Žal in škoda je za človeštvo, da imajo Judje toliko kapitala v rokah, da ž njim preveč tlačijo krščanskega delavca, kajti Judje, katere imenujemo — vsaj njih glave — finančne „kralje“, ne bodo se nikdar, dokler ostanejo Judje, spravili z uzvišenimi krščanskimi načeli, niti si ne bodo po njih uredili svojega življenja.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 3. maja.

Glede srednjih šol sklenil je **katoliški shod** na Dunaji, da bi se v njih mladina ne počevala samo, temveč tudi usgojevala, ter se zlasti bolj gledalo, da se utrdi pravost. Sedanji sistem strokovnih učiteljev naj bi se zamenil s sistemom razrednih učiteljev. Po šolskih knjigah naj bi se bolj gojilo pravo domoljubje, ljubezen do domovine in vladajoče rodbine, nikakor pa ne jednostransko rodoljubje. Učni predmeti naj bi se primerneje razdelili, da bi se učili drug za drugim, ne pa vse vprek, kakor do sedaj. Veronauk naj se uvede na vseh višjih realkah, pa tudi na obrtnih šolah, in pri maturi naj se izprašuje iz veronauka. Gleda naj se na to, da se za učitelje na srednjih šolah postavljajo le dobri kristijani. Dijakom naj se ne zabranjuje biti člani kacijh društev, katera je dovolila cerkev. Osnova konfesionalnih srednjih šol naj se pospešuje, nikakor pa ne ovira in morajo take šole imeti iste pravice, kakor državne srednje šole.

Staročeški listi se hudo jeze, da nemški veleposestniki neso hoteli vsprejeti kompromisa za prihodnje volitve za deželni zbor **češki**. „Hlas Naroda“ zahteva od vlade, da naj z vso energijo zahteva enakopravnost na Češkem, da bode nemška manjšina videla, da je vsak upa brez uspeha. Vsako oziranje na liberalce bil bi zločin. Seveda sedaj se bližajo volitve, zato pa staročeški listi tako odločno pišejo. Bolje bi pa bilo, ko bi staročeški politiki v deželnem in državnem zboru tako odločno govorili. — Ko so razpisane volitve, bode se takoj začelo volilno gibanje. Huda borba bode posebno med Mlado in Staročehi. Vse kaže, da bodo Mladičehi pridobili si mnogo mandatov. Nemci bodo pa napeli vse sile, da obdržijo vse svoje dosedanje mandate, kar se bode tudi najbrž povsod posrečilo. K večjem jeden ali dva mandata jim utegnejo odtrgati Čehi. V veleposestvu pa ne bode nikake volilne borbe. Nemci dobro vedo, da ne zmagajo, dokler vlada Taaffe in so zato sklenili, da se ne udeležijo volitve.

Te dni pojde kacijh štiristo **Ogrov** obiskat Kossutha v Turin. Vodil jih bode poslanec Helfy. Iz Turina pojdejo v Pariz v svetovno razstavo. — Pri generalni budgetni debati bode prišlo v razgovor vprašanje o reformi uprave. Sedanja komitatska uprava ima jako mnogo pomanjkljivosti, ter je zares nujna potreba, da se preustroji. Vlada sama je pripravljena lotiti se te stvari, če se zbornica za to izreče. Seveda bode težko zboljšati upravo, ker bode težko dobiti sposobnih in poštenih uradnikov. Na Ogerskem se je tako ugnezdila korupcija kakor v malokateri deželi in je bode jako težko izkoreniti. Najbrž ne bode se uprava tako dolgo zboljšala, dokler bodo Madjari godli na prve gosli in bode veljalo za najboljšo delo potujčenje družih narodnostij. Vlada je ves čas le gledala, kako bi zatrla vse nemadjarke narodnosti, zato je upravo in pravosodje zanemarjala.

Vnanje države.

Po izveščjih, katere je dobil nek Dunajski list, kakor pravi, iz prav zanesljivega vira, iz Belegrada, **srbska** kraljica še ne misli brž povrniti se v

Srbijo. Zadnji čas pisala je vsem trem regentom lastnoročna pisma, v katerih regentom zagotavlja svojo naklonjenost in jim toplo priporoča svojega sina Aleksandra. Nadalje odločno izjavlja, da se še ne misli vrniti v Srbijo. Metropolit Teodozij je vprašal Ristića, če ga res mislijo dati v pokoj, pa mu je poslednji odgovoril, da dosedaj se še o tem ni govorilo. Ko bi ga res kedaj nameravali zameniti z Mihajlom mu bodo že poprej povedali, da bode lahko sam prosil za upokojenje. Mej regentstvom in vlado je nastal hud razpor zaradi nameščenja poslaniškega mesta v Berlinu. Sedaj je v Berlinu poslanik Milan Kistić, ki se ima zato mesto zahvaliti le naklonjenosti kralja Milana. Minister vnanjih zadev bi ga rad zamenil s kom drugim. Temu se je pa Ristić ustavil, ker je baje kralju Milanu obljubil, da pusti Kistića v Berlinu. Ristić je tudi odločno izjavil, da bode regentstvo s mo odločevalo načela vnanje politike. Vlada se je udala, ki je videla trdno voljo regentstva.

Bolgarska policija je ukazala emigrantom katerih se je kacijh trideset vrnilo iz inozemstva in vsi bivajo v Sofiji, da morajo v treh dneh ostaviti Sofijo in oditi na svoje domove. Vlada se boji, da ne bi emigranti, če se jih več zbere v Sofiji, napravili kacega ustanka. — Tujim državljanom, ki bivajo v Sofiji, se je pa zaukazalo, da morajo v treh dneh prinesiti svoje potne liste na policijo pokazati, da se bode vedelo, od kod so. Onim, ki nemajo potnih listov, dalo se je 25 dnij odloka, da si jih preskrbe. Če pa do tedaj ne bodo predložili potnih listov, jih pa bodo iztirali iz dežele.

Iz Bukurešta prihajajo zaporedoma vesti, da v novem **rumunskem** ministerstvu ni sloge. Ministra Gerassi in Manu hočeta dati ostavko, ker se ne ujemata s politiko ministerskega predsednika. Ta razpor pa nekoliko neti kralj sam, ki bi na ta način rad se znebil konservativne vlade, katera mu ni kaj po volji. Konservativni listi nikakor ne skrivajo, da jim ni po volji, da se je Hohenzollerski princ Ferdinand proglasil za naslednika. Ruski listi tudi vsi odločno pišejo proti temu, da bi se kak nemški princ zasel rumunski prestol. Naravno je torej, da se kralj boji, da bi ga kedaj Rusiji prijazna stranka ne poglala iz dežele, ko dobi vso oblast v roke. Ruski listi so naravnost pisali, ko se je odpovedal kralj Milan, da sedaj pride vrsta na kralja Karola.

Vlada **francoska** sama ni prav gotova, da bi senat obsodil generala Boulangerja. Prav lahko je mogoče, da ga oprosti. Da bi se pa general ne vrnil pred volitvami na Francosko, bode vlada gledala, da se bode preiskava proti njemu vlekla jako na dolgo, če je mogoče, vsaj do volitev. Če general sam ne bode mogel agitovati, nadeja se vlada, bode pri bodočih volitvah s pristaši svojim ostal v veliki manjšini.

Dopisi.

Iz Kranja 2. maja. [Izv. dop.] Prejeli ste v zadnjem času iz našega mesta in iz Gorenjske o naši gimnaziji nekaj dopisov, katere ste natisnili v svojem cenjenem listu, ali pa tudi ne natisnili. Za prvo smo vam iz srca hvaležni, ker iz teh dopisov zvedeli so javno mnenje naši gg. državni poslanci in vsak, kdor se kaj briga za to, po našem mnenju, ne le za Kranj, ampak tudi za ves narod slovenski eminentno važno zadevo; za drugo smo vam manj hvaležni — a že mora biti prav tako, ker ste tako ravnali. No, pa saj danes ni moj namen pisati o naši gimnaziji, ker vem, da je v tej zadevi vsaka beseda zastoj; kajti pri tej brezbriznosti (da ne zapišem hujše besede) je povoljnega uspeha težko pričakovati. Našo gimnazijo položili smo skoro že k ranjnim; želel bi pa, da bi nam

gg. v državnem zboru mesto nje priborili res kaj boljšega in rekel bi le še: pri tem postopanju videant consules, ne quid detrimenti capiat respublica.

Pustimo tedaj to zadevo in oglejmo si danes jedenkrat naše društveno življenje. Dne 24. marca napravila je čitalnica postno zabavo, o kateri se moram po vsem pohvalno izreči. Program obsegel je petje, igro, tombolo in prosto zabavo. S petjem je pri nas velika težava, kajti v celem mestu nemamo niti jednega rabljivega prvega tenora, tako, da je čitalnica, sedaj že blizu 5 let brez možkega zbora. Hvala Bogu, pride vedno v tej sili čitalnici na pomoč g. Pezdich s svojim izbornim izvežbanim cervemim mešanim zborom in tudi pri tej veselici pomagal ji je iz zadrege. Razen „večerne pesni“ iz Zajčeve zbirke, katero je pel gosp. A. D., čuli smo oni večer dve ljubki Sattnerjevi pesni za mešan zbor. Obe pel je mešani zbor tako dobro, da je v obitem številu zbrano občinstvo z burnim ploskanjem pokazalo svojo zadovoljnost, in da sta se obe pesni morali ponavljati. Izmej gospodičin pevk omenjati moramo posebno pohvalno lepi in čisti sopran gospodičine K. Rakovčeve, ki je večkrat tudi že s samospevi očarala občinstvo. Ne moremo si kaj, da bi na tem mestu ne izrekli pristržne zahvale g. Pezdichu, ki pri svojih mnogobrojnih stanovskih poslih še to malo časa, kar ga mu preostaja, posveti čitalnici. — Burka „Gluh mora biti“, katero so oni večer igrali naši diletantje, izvršila se je na občno zadovoljnost.

V soboto, dne 27. aprila, pa je naša čitalnica napravila zopet veselico s plesom. Odbor je za to veselico naprosil nekatere gg. Ljubljanske pevce za dobrohotno pomoč. In tej prošnji odzvali so se drage volje gg. Razinger, Štamcar, Pianekci in Paternoster in pripravili so s svojim pohodom občinstvu res izreden užitek. Petje teh gospodov znano je itak po vsem Slovenskem kot izborno in zato opustim vsako hvalo. Isti večer zapeli so nam več slovenskih in drugih slovanskih in želi splošno pohvalo; marsikatero so morali ponavljati. Sedaj, ko so odšli, je po celem mestu le jeden glas in jedna želja, da bi nas zopet kmalu počastili s svojim pohodom.

Ker je naše občinstvo, kar se tiče gledaliških iger, gledé izvršitve in vsebine jako razvajeno in izbirčno, in ker nam Slovincem res primankuje iger, ki bi se mogle igrati na manjšem odru, preložil je jeden izmej gospodov odbornikov za ta večer iz nemškega igro: „Die Stoiker“, katero so potem naši diletantje res tako izborno igrali, da smemo biti ponosni nanje. Gospodičina M. Götzl-jeva proizročila je koj pri prvem nastopu s svojo za staro, dobrosrčno gospo prav prikladno izmišljeno masko občni smeh in ploskanje. Srečnemu početku sledilo je tudi dobro nadaljevanje in dober konec. Sicer smo imeli že večkrat priliko, veseliti se nad spretnostjo lepe in ljubke gđe. A. Prešernove, a ta večer pozabili smo, da igra diletantinja.

Pa ne le gospodični, ampak tudi gospoda C. G. in J. G. umislila sta se tako živahno v svoji ulogi, da je bila predstava liki resnica. — Želeti bi bilo, da bi gospod prelagatelj poslal igro dramatičnemu društvu, da jo natisne; gotovo bode marsikateri čitalnici dobro došla, ker je v resnici dobra in pripravna za manjše odre. — Mej živahnim plesom,

ljivosti, a polagoma je prišlo na dan, da ni drugim nič bolje.

Šesti dan se odpeljemo od Kahiru v Helonan, t. j. kopališče z žveplenimi vreli; prihajajo pa semkaj gostje tudi zaradi dobrega zraka: takim gostom smo se pridružili tudi mi. Od tod smo dan na dan izletali na volih v puščavo; tako sem se privadila tudi jahanju. V puščavi smo našli mnogo okamenelih školjk, ostrig in dr., kar potrjuje misel, da je Sáhara nekdanj pokrivalo morje.

Nekoč smo jezdili iskat ostankov mesta starih Mamlukov: ti so imeli svoja stanovanja pod zemljo, izsekana iz žive skale. A to ni znabiti kaj malega. Jezdili smo notri, poskakali iz naših dolgouhov, da bi mogli še dalje v notranjost, a nismo mogli priti do konca, kajti, imeli smo le jedno svečo pri sebi — Zarad grobovnic (hijen), katerih je ta pokrajina polna — nismo si — da povem resnico — dalje upali. Na stenah so videti hieroglifi in reliefi.

Dne 14. decembra jezdili smo v družbi še jedne dame in jednega gospoda, s katerima smo se seznanili že v Kahiri, v puščavo Sáhara, katera se začinja onkraj Nila (proti zahodu). Seboj smo vzeli še jednega osla z živežem. Na voz misliti ni

tu, tedaj si znate misliti, da tudi jezdecev ne čaka malo zaprek; včasem sem se bala, da si bodo noge polomile uboge živali. — Pri Nilu poskakamo iz svojih oslov, se spravimo ž njimi vred na ladijo, in na levem bregu zasedemo zopet svoje živali. Od tod naprej je bilo potovanje še zanimiveje, kajti peljala nas je pot skoz več vasi, v katerih smo mogli opazovati pristno arabsko življenje. Jezdili smo tudi mimo razvalin zgodovinskega mesta Memfis, videli velikanski kip Ramsesa, katerega so vzdignili Angleži iz Nilovega blata in zdaj dospemo (ob 12. uri) k piramidi v Sáhari. Tu si oddahnemo, — in ko se dobro okrepčamo, podamo se, vsak z gorečo svečo v roki, v grobove Apisov. To je podzemeljski hódnik do 2 m visok, širok za 3 osebe in do 500 m dolg. Kmalu pri uhodu stoji velika rakva od rudečega granita, oglajena, popisana s hieroglifi. Zda se gre jeden čas mej zidovjem, potem se pa zopet začenjajo krste. Na desno in na levo je po 24 obokov in pod vsakim obokom stoji po jedna rakva od granita. Debeli pokrovi teh rakvev so toliko odmaknjeni, da človek lahko noter zleze. No, vsi štirje smo stali v jedni taki rakvi pod pokrovom in bilo je še za 4 ljudi prostora

v njej. Povedati še moram, da vsaka teh prostornih rakev je le od jednega kamena izklesana. Okolu teh čudnih grobov (recimo: sarkofagov) so štapnje; po obliki so podobni našim grobom in pokrovi so podobni pokrovom naših krst. Vse te grobove izpraznili so, to se pravi dragocenosti oropali, Rimljani, potem so jih zasuli s peskom, uhod pa — izbrisali. A pred 38 do 42 leti jih je našel egiptolog Marietti ter jih zopet odkril, pri tem pa naletel še na dva druga, zaprta grobova, v katerih je našel dokaj lepoticja. Ozirali smo se še po starinab, a našli samo črepinje od starih vrčev. Vzela sem tedaj seboj le nekaj peska, lepih kamenčkov in jeden kos granita od groba. Ob 3. uri popoldne bili smo pripravljeni vrniti se nazaj, a mej potom smo zapazili Arabce, ki so odkrivali nove grobove. Redovednost nas je jeden čas vezala na te, kajti izkopali so bili tudi že nekaj mumij. Jedne od teh so ležale tam strene, zato sem si dovolila odtrgati kos platna od ovitka mumije, katerega vam tukaj pošljem, da vidite, kako lepo in še vedno močno platno je to. — Oni gospod, ki se je v Kahiri nam pridružil, vzel je od tod celó dve človeški lobanji seboj; obe sta bili s smolo zaliti in

ki se je pričel po igri, zapeli so nam ljubi gostje iz Ljubljane še marsikatero, tako da smo se še-le v ranem jutru zadovoljni in veseli razšli.

Domače stvari.

— (Imenovanje.) G. dr. Vojteh Gertscher državni pravdnik pri okrožnem sodišči v Celji, imenovan je nadsodniškim svetnikom pri deželnem sodišči v Ljubljani.

— (Naš rojak g. dr. Fon) imenovan je županijskim zdravnikom in zdravstvenim referentom županije Zagrebške.

— (Vojaško.) Premeščeni so bili nadporočnik Karol Breindl od pešpolka baron Kuhn št. 17. k vojaško-geografičnemu zavodu, poročnika Teodor Raktelj in Josip Gvaje od pešpolka št. 17. k pešpolku št. 70.

— (Z Dunaja.) Pri volitvah v okrajni odbor zmagali so v tretjem razredu izimši Leopoldstadt povsod protisemiti.

— (V Novem Mestu) umrla je včeraj blaga gospa Matilda Krajčeva, roj. Polak, dobrotnica revežem in soproga znanemu rodoljubu gosp. Ivanu Krajcu, posestniku tiskarne in knjigarne. Blag jej spomin!

— (Električno razsvetljava) namerava uvesti lastnik jedne Domžalskih tovarn.

— (218letnico smrti grofa Petra Zrinskega in kneza Krsta Frankopana) praznovali so Hrvatje svečano, kakor druga leta. V sredo bila je maša zadušnica v Zagrebški frančiškanski cerkvi, katere so se udeležili velikošolci in toliko občinstva, da je bila vsa cerkev polna. „Hrvatska“ izšla je s črnim robom.

— (V Zagrebu) bode jutri zadnja operna predstava. Pela se bode zadnjikrat prelepa Zajčeva opera „Nikola Šubić Zrinski“. Potem opera sploh poneha in je morebiti ne bode več let, dokler se razmere ne zboljšajo.

— („Vrtec. Časopis s podobami za slovensko mladino“) ima v 5. številki vsebino: Molitev. J. G. Obliški. — Čudna podoknica. — Hudobna mačeha. (Narodna pripovedka; zapisal v Podzemlju Janko Barle.) — Naš Ivo. — Mej pastirji. (Spisal Janko Barle.) — Na večer v majniku. (M. Podtrojiški.) — Bodi uljuden. — Zakaj sovražijo svinje pse, psi mačke in mačke miši? (J. Medić.) Osveta. — Ne muči živalij. — Zlati maj je tu. (J. Krulec) — Praporščak Crbinc. — Listje in cvetje.

— (Duhovniške premembe.) G. Fran Geč, kaplan v Cirkovcih, dobil je župnijo sv. Tomaža pri Veliki Nedelji.

— (Izseljencem v Brasilijo) se slabo godi. C. kr. deželna vlada blagovolila nam je priobčiti naslednji izvadek iz pisma Josipa Ogulina in tovarišev, pisanega v Joiuville dne 7. januarja t. l. na avstro-ogerski generalni konzulat v Rio de Janeiru. Izvadek slove: „Najponižneje podpisani osmeljuje se veleslavnemu c. kr. avstro-ogerskemu konzulatu naznaniti: Dne 17. decembra 1888. dospeli smo v San Francisco, od koder smo se na mali ladji prepeljali v Joiuville; stopivši na kopno, peljali so nas v kolibo, v kateri smo še danes. Bili smo 3 do 4 dni v Joiuvilleu in še se ni nihče zme-

jedna je imela še vse zobé. In ker ni vedel, kako jih drugače spraviti do doma, — utaknil jih je v vrečo k okrožnikom, a preden smo prišli v hôtél, vzel jih je zopet vén, — pa zobov je zmanjkalo; mej potom so se namreč odmajali ter raztrosili mej posodo, s katero so prišli potem v kuhinjo hôtela. Meni se je odslej gabilo obedovati še v tej gostilnici, — bala sem se namreč dobiti pred se katerega onih okrožnikov.

Kako se nam je pa godilo mej potjo in Sáhare domov? — Nič kaj dobro! Skoro bi se bili ponesrečili, kajti mej potjo smo se mudili tu in tam, mej tem pa pozabili na okolnost, da ni v tej pokrajini skoro nobenega mraka po solčnem zahodu, — solnce pa se je že nagibalo svojemu zatonu. Do Nila je še dobri 2 uri, tu se je treba prepe-
ljati, ako bodo brodniki le še prevažali, potem pa še lep kos pota storiti: to nas je spodbódló svoja živinčeta pognati. Že se je temnilo, ko pridemo do veletoka. Brodniki so se res branili nas prepeljati, a ko smo globeje v žep posegli, začela je ladja plavati. Pa komaj priplujemo do sredine glavnega toka te reke, zapazimo, da se od daleč približuje vihar, in le z največjim naporom posrečilo se je

nil za nas; naposled prišel je od ravnateljstva gospod in poslal nas v pragozd. Prišedši tjakaj, vprašal nas je prvi blapec inženerev, smo li orodja in živeža prinesli s seboj? Ne, odgovorili smo mi. — Kaj pa hočetu tu? Delali bi radi! Jaz nemam živeža za vas in tudi orodja ne! rekel nam je inženerev prvi blapec. — Na to šli smo nazaj v Joiuville in ondú smo morali kakor robí (sužnji) delati, da nismo gladu umrli. Mi ne moremo ne naprej ne nazaj, ne dobimo ničesar, kar se nam je obetalo. Prosimó pomoči in rešitve v vsakem oziru, ali da nas premestijo na boljši kraj ali pa v našo domovino. Na kolenih prosimó pomoči. — Glavno konzulstvo v Rio de Janeiru nesrečnejem ni moglo toliko pripomoči, da bi se bili poslali domov.

— (Okrajna bolniška blagajna) ustanovila se je v Kamniku. Izvoljeni so v odbor naslednji gg.: kot zastopniki delodajalcev A. Trpinec, G. Kratner in F. Jašovec; kot odbranci delavski: Janko Pohlin, J. Karolnik, V. Exler, A. Stadler, J. Holzer, Fran Resnik; v nadzorstvo: L. Mlakar, iz Lukovice, Peter Majdić iz Jarš, Al. Šumé iz Domžal, J. Bolte iz Mengša, J. Hlade s Križa in A. Zor iz Kamnika. V razsojevalni odsek gg.: Sešek, Belec, Grdin, Polak in Cerar. Načelnikom izbran je g. Trpinec, namestnikom njegovim g. Holzer.

— (Obilna lov.) Iz Rogoznice pri Omiši piše se Zaderskemu „Nar. Listu“, da je bil ondú dne 23. m. m. izredno bogat lov tunov (tonin). Zvečer pred solučnim zahodom so Kaštelani iz Kambe-
lovca ujeli in izvlekli nad 2000 debelih tunov. Vsaka teh rib je imela okolu 16 kilogramov. Izreden bil je to prizor! Iz vasi Mimice hitelo je staro in mlado utrujenim Kaštelanom na pomoč. Od množine rib je morje kar vrelo. Tuni skakali so semtertja kakor torpedi, a Kaštelani klali so jih z noži, da je bilo h kratu vse morje krvavo. Jako veliko rib je pretrgalo mreže in ušlo, vender so Kaštelani nakrcali štiri velike ladje in odpeljali nalovljeno blago v Splet.

— (Posojilnica v Marnibregu) imela je v prvem četrtletju 12.737 gl. 84 kr. dohodkov, 12.689 gl. 47 kr. pa izdatkov, torej 25.427 gl. 31 kr. prometa. To je vsekako dober začetek.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 2. maja. Zadnja skupščina katoliškega škoda bila je danes popoldne. Sedeži škofov bili so prazni. Skupščina vsprejela vse resolucije posamičnih odsekov. Vsprejel se je predlog poslanca Zalingerja, da bode bodoči katoliški shod 1890. l. Grof Pergen bil je izvoljen komisarjem za ta shod. Potem je grof Blome skupščino zaključil.

Dunaj 2. maja. Včeraj začeli so podirati lovski gradič v Mayerlingu, na čegar mesto se bode sezidal samostan.

Sibinj 2. maja. Pri strelni vaji z Mannlicherjevo puško ubila krogla lovca od 23. lovskega batalijona, ki se je štiri kilometre od strelišča vežbal. Ta žalostna nezgoda kaže kako daleč nese Mannlicherjeva puška.

Berolin 2. maja. („Polit. Correspondenz“). Kralj Umberto in italijanski kraljevič,

brodnikom priti na desni Nilov breg, preden je k nam pridrivil. Povem Vam, da kaj tacega še nesem doživela; po vseh štirih sem plezala, da sem prišla iz ladje gor na precej visok breg. Tu mi je ljuti zračni val vzel klobuk ter mi sipal pesek v oči, v ušesi, v usta in za vrat; mej tem pa se je že stemnilo in jelo je škrapljati. No, to je bil večer, da se Bogu usmili! Ukljub navedenim velikim zaprekam na neznanej zemlji zasedli smo svoje magerce in — rekla bi: premrazeni — prikoračili smo še le v jednej uri v našo gostilnico; bila je nam res prava „egiptska tema“, da nismo videli pred sebe, torej nismo mogli naglo jezdit. Komaj pa smo bili kake pol ure doma, začelo je curkoma líti izpod nebá.

Baš doživele neprijetnosti pa smo kmalu pozabili, kajti za drugo je bil ta dan vender le prezanimiv. Gotovo bomo mislili nanj, dokler bomo živeli. S tem pa so bile tudi moje počitnice pri kraju; dne 16. decembra se odpeljamo nazaj v primorsko, ponosno Aleksandrijo. Lepo Vas pozdravlja
Vaša hvaležna nečakinja
I. I.“

ki prideta, kakor znano dne 21. maja semkaj bodeta do 25. t. m. v Berolinu ostala.

Berolin 2. maja. „Post“ javlja, da se je včerajšnjem kroninem svetu pod predsedstvom cesarjevim govorilo tudi o zadevi policijskega nadzornika Wohlgemutha.

Strassburg 2. maja. Vse zanesljive vesti strinjajo se v tem, da ni bilo najmanjšega povoda zapreti Wohlgemutha. Z Wohlgemuthom so v zaporu grdo ravnali.

Sofija 3. maja. Iz Carigrada se javlja: Petsto Armencev demonstrovalo pri Porti in izročilo Kiamil paši peticijo, navajajoč, da so Kurdi pri Muhu oskrunili in sežgali mlade Armenke vpríčo roditeljev. Demonstrantje so kričaje zahtevali zadoščenja ter pretili, da bodo sicer zahtevali priklopljenja k Rusiji.

Razne vesti.

* (Poboljšek ljudskih učiteljev na Češkem.) Iz Prage se 30. m. m. javlja: Deželni šolski svet ukrenil je za ljudske učitelje 4. plačilnega razreda postaviti v proračun za 1890. l. osobno doklado letnih 100 gl.

* (Srbska vlada) sklenila je odpustiti iz državnih služeb vse tujce. Ta ukrep naperjen je v prvi vrsti proti Nemcem in Judom. Neki Zapp, upravitelj tabačnega monopola hoče radi tega finančnega ministra tožiti za odškodnino.

* (Teodorovičev list.) „Male Novine“, začel je objavljati jako mičen roman iz življenja kralja Milana. V temu romanu bode jako drastično naslikano življenje bivšega kralja Milana od njegovega nastopa na prestol do njegove odpovedi. V tem romanu se razkrivajo razne stvari, ki so dosedaj bile tajne in tudi kralju Milanu neso v čast. P. Teodorovič je bil dober prijatelj kralja Milana in zato so mu znane razne stvari, katerih drugi ne vedo. Na Milana je jezen, ker se je odpovedal prestolu. Teodorovič je bil namreč jedva dobil mastno službo ravnatelja srbske narodne banke, pa se razmere premene in regenti ga odstranijo.

* (Delavnost pošte v raznih državah.) V Zedinjenih državah je 57.346, v Angliji 17.587, v Nemčiji 17.347, v Franciji 7296 pošt. Ameriška pošta prepeljala je lani nad 3576 milijonov pisem in tiskovin, angleška 2279, nemška 1716, francoska 1400 milijonov. Poprek pride v Ameriki na človeka 71, v Angliji 61, v Nemčiji 41 in v Franciji 37 pošt nih pošiljatev.

* (Nemčije dolgovi.) Dasi je Nemčija od Francozov dobila pet milijard in še 1874. leta ni imela dolga, je vender že močno zabredla v dolgove. L. 1876/77 začela je s posojili za izredne potrebstine za vojsko in brodovje in 31. marca 1888 imela je že 658 milijonov, dne 15. novembra l. l. 818.787.000 mark dolga, ki bode do konca tega leta se pomnožil na 1.238.614.000 mark. To je samo dolg zedinjene Nemčije, posamične države imajo še posebej svoje dolgove. Bismarckov militarizem je pač veliko narodnogospodarsko zlo.

* (Strajki.) Iz Moravskega Ostrava se 30. m. m. poroča: Delavci v Rotšild-Gutmannovem premogokopu ustavili so danes svoje delo. — Izmeji 1000 nezadovoljnejev slo jih je 1. t. m. komaj 200 zopet na delo. Poslali so torej v Opavo po vajake, kateri so zaprli deset izgrednikov. Strajk vrši se sicer prav mirno. Rudokopi zahtevajo, da se jim izplačajo uplačane premije. — Isto tako odpovedali so svoje delo delavci in delavke v predilnici v Trumavu pri Dunajskem Novem Mestu koncem preteklega meseca zaradi prenizke mezde in zbog dela ob nedeljah in praznikih. Nezadovoljneži, (800 po številu) žele 20% povišanja mezde in nedeljskega miru. Strajkovci ravnali so pak previdejše nego Dunajski tramvajski kočijaži, ker so na pomoč poklicali okrajnega glavarja in obrtnega nadzornika. Ravnateljstvo obljubilo je za 5 do 10% poviškati in opustiti delo ob nedeljah in praznikih. Strajk vršil se je dostojno, ker so zaprli samo jednega izgrednika. Izimši 6 delavcev nadaljujejo vsi drugi zopet svoje delo.

Zanesljivo zdravilno sredstvo. Osobe s slabim prebavljenjem, ki trpé na pomanjkanji slasti, napenjanji, tiščanji v želodci in nerednem iztrebljenji, zadobé zopet zdravje, če rabijo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“. Škatljica stane 1 gl. Vsak dan razpošilja po poštnem povzetju A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 11 (55—5)

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji

za vse leto gl. 4.60; za pol leta gl. 2.30; za četrt leta gl. 1.15.

Javna zahvala.

Odbor „Narodne čitalnice v Kranji“ šteje si v prijetno dolžnost, javnim potem izrekat iskreno zahvalo Ljubljanskim pevcem p. t. gospodom Razergerju, Stamecarju, Pianeckiju in Paternostu, ki so združeni v četveropevu radovoljno in požrtvovalno sodelovali pri društveni veselici dne 27. aprila t. l., ter s prekrasnim svojim petjem nautuševali poslušalce. Slava jim! Živeli!

V Kranji, dne 30. aprila 1889.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
2. maja	7. zjutraj	734.5 mm.	8.6°C	sl. vzh.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	733.7 mm.	20.8°C	sl. jz.	obl.	
	9. zvečer	734.6 mm.	14.4°C	sl. jz.	jas.	

Srednja temperatura 14.6°, za 3.2° nad normalom.

Dunajska borza

dne 3. maja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	86.05	86.05
Srebrna renta	86.20	86.20
Zlata renta	110.30	110.10
5% marčna renta	101.05	101.05
Akcije narodne banke	896.—	895.—
Kreditne akcije	300.—	300.25
London	118.80	118.55
Srebro	—	—
Napol.	9.41 1/2	9.39
C. kr. cekini	5.61	5.61
Nemške marke	58.00	57.85
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	138 gld.
Državne srečke iz l. 1864	100	75
Ogerska zlata renta 4%	102	65
Ogerska papirna renta 5%	97	70
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	75
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	125
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	120	—
Kreditne srečke	100 gld.	—
Rudolfove srečke	10	21
Akcije anglo-avstr. banke	120	128
Tramway-društ. velj. 170 gld. a v.	236	25

P. n.

Uljudno naznanjam slav. občinstvu, da sem prevzel

gostilno „Pri smreki“ v Šiški št. 88.

Točil bodem najizvrstnejša dalmatinska vina, črna po 24 kr. in izvrstno belo po 28 kr. liter; isto tako tudi prav dobro dolensko vino (ceviček), istrska in hrvaška bela vina; točil bodem tudi sveže pivo. Za mnogobrojni obisk se priporočam s spoštovanjem

Giacomo Pigassi,

bivši gospodar gostilne v Šiški „Pri Dalmatinci“ (Anžoku).

(333—1)

Podpisani uljudno naznanjam p. n. občinstvu, da sem z dnem 3. maja t. l. prevzel in otvoril

prodajalnico kruha v Gospodskih ulicah št. 5

(poprej g. Fran Sterle), kjer se bode dobival vsak dan štirikrat vsakovrstni sveži kruh na vago in razne nasladne pekarije.

Za mnogobrojni obisk se toplotno priporočam z odličnim spoštovanjem

Jakob Zalaznik,
pekovski mojster.

(335—1)

Tuji:

2. maja.

Pri Maliči: Obasch iz Grada. — Schönauer iz Grada. — Cwerg, Leonhardt, Hansa, Buckter z Dunaja. — Rauman, Gutman, Leber, Schneberger z Dunaja. — Mišosch iz Reke.

Pri Slonu: Schwarz iz Opatije. — Homan iz Trebnega. — Potočnik iz Kroke. — Müller iz Grada. — Gruch iz Linca. — Selinger z Dunaja. — Mossman, Promraton, Sruh, Fries z Dunaja. — Steinberger iz Velike Kaniže. — Guttman iz Frankobroda. — Dembojer iz Tržiča.

Pri južnem kolodvoru: Vidmar iz Bilja. — Riffesser iz Kaitreina.

Umrli so v Ljubljani:

1. maja: N. N. novorojena deklica, bila je na Poljskem nasipu pod kosarskim mostom mrtva iz vode izvlčena.

2. maja: Marka Sotler, gostac, 78 let, Gospodske ulice št. 1, za oslabljenjem.

3. maja: Neža Friš, jermenarjeva žena, 46 let, Marjini trg št. 3, za plućno tuberkulozo.

(331—1)

Št. 2984.

Razpis služeb 37 okrožnih zdravnikov na Kranjskem.

Na podlagi deželnega zakona za Kranjsko z dne 24. aprila l. 1888., št. 12, s katerim se uravnava zdravstvena služba v občinah po deželi, razpisujejo se službe okrožnih zdravnikov, katerih je

- I. razreda z letno plačo 800 gld.,**
- 15 II. razreda z letno plačo 700 gld.,**
- 15 III. razreda z letno plačo 600 gld.**

Zdravniki I. razreda bodo v naslednje imenovanih zdravstvenih okrožjih: v Bohinjski Bistrici, v Kranjski gori, v Ložu, v Kočevski reki, v Črnomlju, v Šmarji in v Železnikih; zdravniki II. razreda nastavljeni bodo v zdravstvenih okrožjih: v Cerkljah, v Cerknici, v Idriji, v Ilirski Bistrici, v Senožečah, v Vipavi, v Planini, v Velikih Laščah, v Trebnjem, v Žužemberku, v Mokronogu, v Kostanjevici, na Raki, v Metliki, v Zatičini (v Št. Vidu); zdravniki III. razreda bodo pa nastavljeni v naslednje imenovanih zdravstvenih okrožjih: v Kranji, v Škofji Loki, v Tržiči, v Radovljici, na Bledu, v Postojini, na Vrhniki, v Ljubljani, v Kamniku, na Brdu, v Litiji, v Rudolfovom, v Kočevji, v Ribnici in v Radečah.

Razum zistemizovanih letnih plač dobivajo stalno nameščeni okrožni zdravniki I., II. in III. razreda po 2 v plačo vštveni starostni dokladi po 50 gld., vselej po dopolnjeni petletni službeni dobi, ter imajo tudi pravico do pokojninskih in preskrbninskih užitkov záse in za svojce. Vrh tega gre okrožnim zdravnikom za službene poti v službenem okolišču nad 4 kilometre daleč od stanovišča primerna odškodnina; za zdravniška opravila v stvareh državne uprave imajo okrožni zdravniki pravico do pristojbin iz državnega zaklada. — Službene dolžnosti okrožnih zdravnikov so objavljene v deželne vlade razglasilu z dne 16. marca 1889., št. 647 pr., razglašenem v deželnem zakoniku dne 3. aprila l. 1889., št. 8.

Prošnjiki za službe okrožnih zdravnikov katerega si bodi razreda imajo svoje prošnje

do dne 31. maja l. 1889.

s potrebnimi dokumenti pri deželnem odboru kranjskem vložiti ter dokazati doktorat vsega zdravilstva, oziroma doktorat medicine, svojo starost, telesno zdravje, neomadeževano življenje, avstrijsko državljanstvo, svojo dose-danjo službo ali opravilo, zmožnost nemškega in slovenskega ali kakega sorodnega slovanskega, posebno hrvaško-srbskega jezika; in v prošnjah imenovati kraj, oziroma kraje, kamor bi radi v službo prišli.

V službe okrožnih zdravnikov nastavljajo se tudi diplomovani rano-celniki z najnižjo plačo 400 gld., kateri so zdaj na Kranjskem nameščeni kot okrajni ranocelniki, ako se za službo oglasijo in svojo sposobnost za daljno službovanje dokažejo. — Nastavljajo se pa le začasno in brez pravice do pokojnine.

V Ljubljani, dne 22. aprila 1889.

Radenska

kisla voda po natriju in litiju najbogatejša

preskušeno zdravilno sredstvo proti mehur-nim boleznim, kamenu v mehurju, proti-tine dalje proti boleznim v že-lodci, mokril, dolgotraj-nu kataru dihal, zlatej žili in zlatenici.

Puskni doktorjev: Garrod, Biswanger. Can-tani. Ure so dokazali, da ima ogjenokisti litij največjo raztopilno moč pri sečnokislini usodnih izločkih. iz česar se sklepa na naj-ugodnejše učinke Radenske kisle vode.

Kot pijaca z vinom ali sadnimi sokli in slad-korjem pomešana, je Ra-denska voda v obče priljubljena.

Radenska kisla voda, ob vzožji Slovenskih gor, ne za-menjati z Radgonsko, to je Radkersburger.

Čeravno Radenska kisla voda stoji več kot jeden dan v odprti posodi, vender se peni prav močno, ako se z vinom pomeša, ker ima v sebi spojene ogljikove kisline. To svojstvo pa jo odlikuje pred mnogimi drugimi kislini vodami, katere imajo na-vadno le prosto ali manj trdno spojeno ogljikovo kislino, ki se že pogubi in raz-kadi, kakor hitro se steklenica odmaši.

(264—3)

Zaloga Radenske kisle vode pri F. Plantz-1 in M. Kastner-ji v Ljubljani.

Kopalisce Ra-densko

Kopanje v slatini in v jeklenici upliva po-sebno pri: protinu, bolečinah mokril, malokrvnosti, žen-skih boleznih, sla-bostih i. t. d.

Stanovališče po ceni.

Prospekt (brezplačno) od ravnateljstva: ko-pališče Radence blizu Ljutomera.

C. kr. priv.

kneza Auersperga

železniška tovarna

na Dvoru na Kranjskem

priporoča se za zalaganje (217—13)

komerčnega litega blaga, peči v velikej izberi, ogušje in ogušje delov, kotlov v vsakršni obliki in velikosti itd. itd., litega blaga za stavbe: stebrov, oprijemalcev, svetilničnih stebrov priprostih in olupšanih, palic za okrižja, celih držališč, polževih stopnic, širskih oken itd., cevij za stranišča, plino- in vodovode, celih vodo-vodnih naprav, vodnjakovih cevij, sesalk itd., rudniških priprav: stop in mečkal, pripravljanih, zavornih naprav, strojev za vertanje kamnov, rudniških vozov itd., fuž-n-skih naprav: valjarjev v pesek litih, trdnih valjarjev litih v surovo železne oblikov-nike, peresnih kladiv, klešč, škropcev, itd., strojnih delov surove litih in zlikanih, parnih strojev do 50 konjskih sil, rastlinjakov in paviljonov iz litega in ko-vanega železa, mlinjskih priprav, papirničnih priprav, ovnov za vodne tavbe, rezervarov v vseh velikostih iz ploščevine in litega železa, turbin po Girardovej in Jonvalovej sistemu po 5 do 200 konjskih sil, transmisijskih priprav: vratil, plošč za jermena, čelnih in stožastih koles z lesenimi in železnimi zobmi, stalnih, stenskih in visečih steljk, plošč za vrvi, konopce in žične vrvi, itd., strojev vodostolpnic, odvajajočih vododržnih strojev, vodnih koles iz litega in kovanega železa, žaganih delov, kakor tudi priprav za parne in vodne žage in posamičnih cirkularnih Tavoletti in žag z jarmom, stiskalnice: hidravličnih stiskalnih, stiskalnic z vretenom in vodom, kopirnih stiskalnic, itd., železa v palicah in ostj iz kovanega pretopljenega železa.

Vprašanja glede cen se hitro odgovore.